

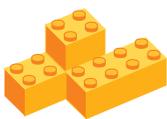
MEMÒRIA 2000 - 2002
PLA INTEGRAL ROCAFONDA-EL PALAU
BARRIS AMB FUTUR, BARRIS PER VIURE-HI

MEMÒRIA 2000 - 2002

PLA INTEGRAL ROCAFONDA-EL PALAU

BARRIS AMB FUTUR, BARRIS PER VIURE-HI

Rocafonda-El Palau
PLA INTEGRAL 2001-2007
construint el futur

Ajuntament de Mataró

PRESENTACIÓ

Els canvis que es produeixen en la nostra societat i vivim de forma intensa a la ciutat, representen nous reptes que han de ser tractats de forma global i des d'una nova forma d'intervenció. Les noves complexitats fruit dels canvis socials i econòmics, la voluntat de construir una ciutat cohesionada social i territorialment, i especialment l'expressió de les mateixes entitats dels barris de Rocafonda i El Palau, que han jugat un paper clau, ens va impulsar a iniciar una nova experiència amb el Pla integral de Rocafonda-El Palau que vol ser precisament una resposta global i una nova forma d'intervenció.

El fet de treballar integralment en un territori des de diferents vessants provoca un impacte molt més complet per tal d'aconseguir l'objectiu proposat que és el de la transformació, la cohesió i la millora de la qualitat de vida. És per això que el Pla defineix tres grans línees d'actuació en forma de triangle centrades en la millora de l'espai públic i l'habitatge, l'activitat econòmica, i la cohesió social.

Els carrers i les places són l'espai de relació i vida, de convivència i de percepcions. La qualitat d'aquests espais és fonamental per la cohesió i la seguretat, una seguretat integral que atent la millora urbana i el bon ús cívic. Però aquesta vida exterior és una extensió de la vida familiar, i la dignificació de la vivenda, en especial dels habitatges construïts els anys 60 i 70, és fonamental per tal de guanyar en accessibilitat i qualitat, i és la raó de la rehabilitació. Per continuar completant el triangle, no entendriem uns carrers buits i sense comerços, especialment en les nostres ciutats compactes i mediterrànies, i és per això que l'activitat econòmica, tradicional i de nous emprenedors, necessita atenció per a continuar desenvolupant el seu paper de dinamització i riquesa. Per últim i no menys important, la cohesió s'ha de completar amb una bona xarxa de serveis a les persones que atengui les diversitats dels diferents col·lectius, els infants i la gent gran, els joves i les dones, els que practiquen l'esport i els que fan activitat cultural, i un enfortiment del teixit associatiu com a motor de la vida ciutadana.

Aquest procés de transformació dibuixat en el triangle abans descrit, no és possible sense la participació de la comunitat. És la comunitat, els veïns i les veïnes, els actors de la transformació. I és per això que s'han iniciat processos de participació. Aquest protagonisme l'hem d'entendre en el sentit més ampli: la participació en el disseny i el seguiment de com volem els nostres barris, la diversitat i l'activitat del teixit associatiu, i les accions personals quotidianes amb un compromís pel civisme amb els espais i amb les persones. És per això que l'aportació de cada acció col·lectiva o individual és el més preuat en aquest procés de transformació per guanyar en qualitat de vida i guanyar en cohesió. La participació no és una altra cosa que la responsabilitat per la col·lectivitat i una escola de ciutadania i democràcia.

El Pla integral de Rocafonda-El Palau és un procés que tot just acaba de començar. I Rocafonda i El Palau no perquè siguin diferents, sinó com a concreció d'un territori on desenvolupar noves experiències. Un procés d'anàlisi de la realitat per a conèixer i aplicar millor les respostes adequades, un procés de coordinació de l'Ajuntament i de coordinació entre les diferents administracions, i un procés d'aprenentatge i concertació amb la ciutadania. Alguns canvis ja es comencen a visualitzar i representa una invitació a continuar, avaluar i aprofundir, a sumar iniciatives al projecte, així com a analitzar aquest instrument per poder-ho aplicar a altres processos.

La millora dels barris de Rocafonda i El Palau és millora per Mataró.

Consol Prados

Cinquena tinenta d'alcalde

Consellera delegada d'Igualtat i Solidaritat

GUIÓ

01

pàg. 1

INTRODUCCIÓ

02

pàg. 2

EL PLA INTEGRAL, UN PROCÉS DE TRANSFORMACIÓ DELS BARRIS

02.1

pàg. 4

PROCÉS I APROVACIÓ DEL PLA

02.2

pàg. 6

OBJECTIUS DEL PLA INTEGRAL

02.3

pàg. 8

ACTUACIONS 2000-2002

03

pàg. 20

EL PLA INTEGRAL, UNA NOVA FORMA DE TREBALLAR

03.1

pàg. 22

LA PARTICIPACIÓ CIUTADANA

03.2

pàg. 28

EL MODEL ORGANIZATIU

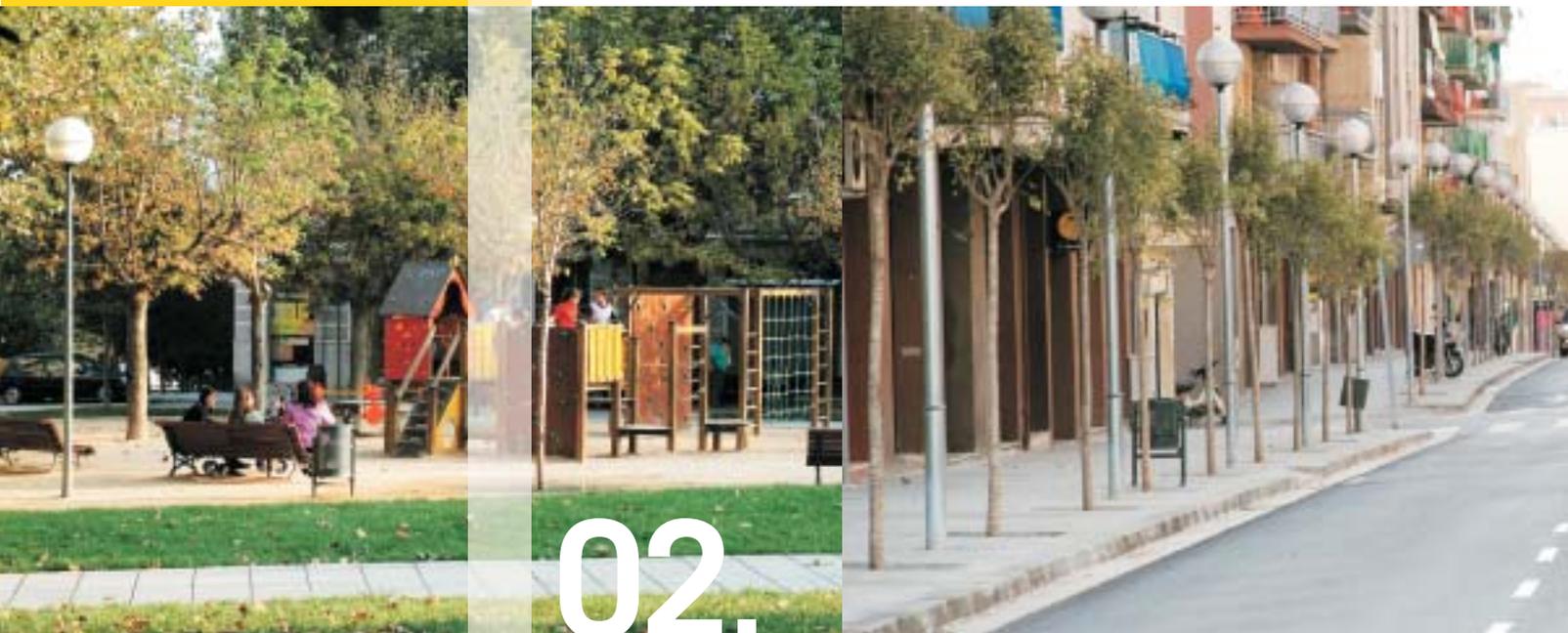

INTRODUCCIÓ

El treball que a continuació presentem vol oferir una visió global del procés desenvolupat durant els darrers dos anys, en concret des del març de 2000, en què es va acordar desenvolupar una proposta de pla integral per als barris de Rocafonda i El Palau, fins a dia d'avui.

La memòria conté dues parts, d'una banda exposa el conjunt de projectes que s'han endegat durant el període 2000-2002, seguint els objectius i línies d'actuació establerts en el Pla. D'altra banda pretén destacar el protagonisme dels veïns i veïnes en aquesta transformació, ja que el Pla integral, eix vertebrador d'aquest procés, és també una experiència innovadora en el camp de la gestió que utilitza metodologies participatives tant en el seu procés com en els seus projectes.

EL PLA INTEGRAL UN PROCÉS DE TRANSFORMACIÓ DELS BARRIS

Els barris de Rocafonda i El Palau van néixer a la dècada dels anys 60 i 70 per absorbir l'important onada d'immigrants que arribaven a Mataró, procedents fonamentalment del sud i sud-oest de l'Estat espanyol, buscant millors oportunitats d'ocupació i qualitat de vida. Com molts altres barris similars de la regió metropolitana de Barcelona es construïren habitatges sense preveure la suficient dotació de serveis i equipaments, ni a la zona ni a les edificacions,... Aquest naixement, amb les seves mancances i evolució posterior, han condicionat de manera important el desenvolupament social, econòmic i urbanístic d'aquests dos barris mataronins.

Els dos barris presenten característiques que requereixen donar una resposta global a un seguit de factors específics de cadascun, intentant aportar una alternativa que impliqui a les persones i les organitzacions fent-los partícips dels projectes. És per això, que l'any 2000 es va començar a treballar la proposta del Pla integral inicialment per al barri de Rocafonda, - poc després afegiria El Palau -, amb l'objectiu principal d'endegar una reforma en profunditat d'aquestes dues zones de la ciutat. Es pretén afavorir el seu desenvolupament urbà amb actuacions com ara, la rehabilitació d'habitatges i espais públics, la millora de la dotació de serveis, la reurbanització, els programes socials i culturals i la regeneració de l'activitat econòmica. També es vol incidir en els aspectes més socials que millorin la vida diària de la comunitat, afavorint la cohesió social i territorial dels barris, tot propiciant la concertació i la participació de les associacions de veïns i les entitats de la zona.

PROCÉS I APROVACIÓ DEL PLA

02.1

CRONOGRAMA

1999

Presentació per part de l'Associació de Veïns de Rocafonda d'un pla de millores per al barri.

2000

Procés de determinació de quines eren les actuacions que calia tirar endavant, en el qual participar els diferents serveis municipals implicats i l'Associació de Veïns, que va donar com a fruit la primera proposta conjunta de treball per a la transformació de Rocafonda.

2001

Març Aprovació per part de tots els grups municipals de la posada en marxa d'un Pla integral de millora per al barri de Rocafonda i nomenament del Comissionat del Pla Integral

Maig S'incorpora a la proposta el barri del Palau.

Maig - juliol Diagnòstic participatiu barris de Rocafonda i El Palau

Juliol Presentació d'un primer document en base al qual s'inicia el procés de consulta amb entitats i associacions veïnals, conjuntament amb els grups municipals per tal de presentar i elaborar propostes.

Setembre Creació de l'imatge del Pla integral, fruit del consens i el treball amb l'Associació de Veïns de Rocafonda.

2002

Febrer Tancament del document amb la validació i aprovació per part de les entitats dels barris del Palau i Rocafonda.

Març El 4 de març de 2002 el projecte va ser aprovat amb el suport explícit de tots els grups municipals i es va crear el Consell del Pla Integral per tal d'acordar i consensuar propostes d'actuació i el seu seguiment.

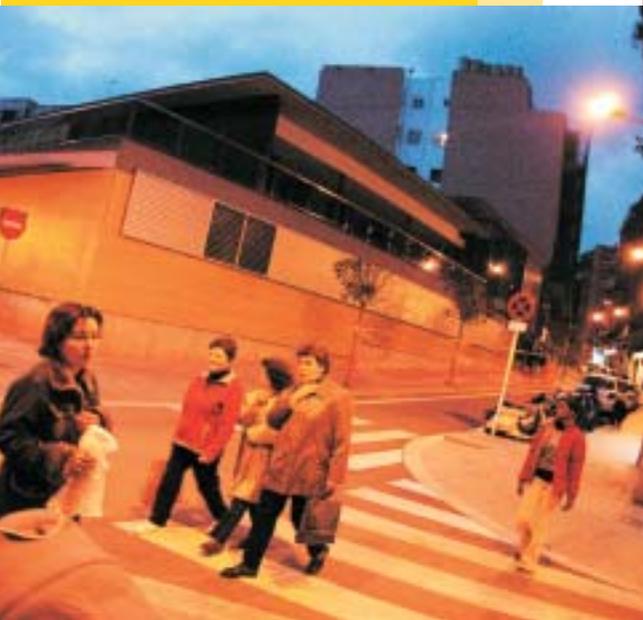
Abril Constitució del Consell del Pla Integral

EL PLA EN XIFRES

- ◆ Primer diagnòstic participatiu elaborat a Mataró.
- ◆ 7 versions amb un total de 10 documents, incorporant modificacions i propostes que enriqueixen el document final.
- ◆ Més de 70 actes públics: assemblees, reunions amb entitats, entrevistes amb agents socials, econòmics i ciutadans/nos.
- ◆ Més de 250 persones han participat en el procés d'elaboració del document final de forma directa o indirecta, a través d'entrevistes.
- ◆ En el projecte han participat directament i activament tots els serveis de l'Ajuntament de Mataró.
- ◆ En la fase de disseny i elaboració del Pla s'ha comptat amb la col·laboració i el suport d'equips especialitzats d'entitats i institucions com ara: Desenvolupament Comunitari, UAB, Diputació de Barcelona i les conselleries de Treball i Benestar Social de la Generalitat de Catalunya, entre d'altres.

02.2

OBJECTIUS DEL PLA INTEGRAL

L'objectiu d'aquest Pla és millorar el nivell d'infraestructures, equipaments i serveis d'aquest sector situat al nord-est de la ciutat, reforçant la cohesió social i potenciant alhora l'activitat econòmica.

En base a aquests tres gran eixos, el Pla integral de Rocafonda -el Palau va programar sis grans línies d'actuació que es concreten en:

- 1. La millora urbana:** que preveu mesures encaminades a la transformació urbana, dels eixos interiors i perimetrals; la mobilitat sostenible; la gestió i el manteniment de l'espai públic urbà; l'espai industrial; el desplegament d'infraestructures que facilitin l'accés a les noves tecnologies.
- 2. La rehabilitació d'habitatges:** amb el disseny d'un pla director de l'habitatge i la promoció d'accions destinades a la millora dels habitatges (rehabilitació, instal·lació d'ascensors, promoció d'habitatges socials).
- 3. Cohesió social:** les accions a tirar endavant inclouen l'atenció als adolescents i joves, el Pla per la nova ciutadania,

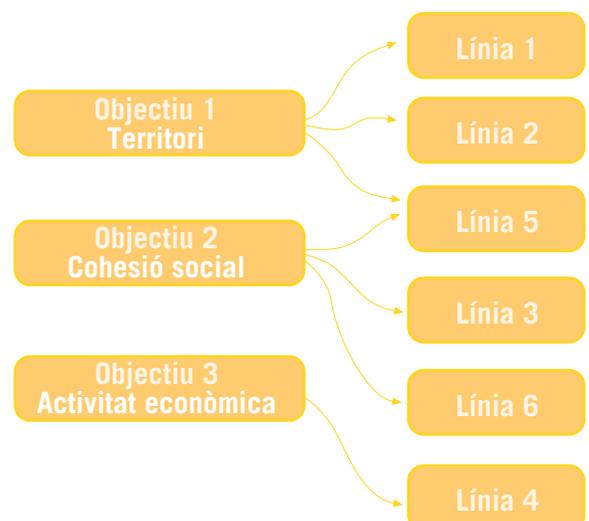

l'impuls d'activitats socials i culturals, potenciació de la pràctica esportiva, el projecte del nou Centre d'Atenció Primària i potenciar l'atenció primària de serveis socials amb la creació d'un nou equip al sector, la 5a. Unitat Bàsica d'Atenció Social Primària, potenciar i millorar els serveis d'atenció al ciutadà, facilitar l'accés a les noves tecnologies, implementar el servei del policia de proximitat o policia de barri i promoure accions relacionades amb el Pla integral per a la gent gran i el Pla d'igualtat d'oportunitats.

4. Impuls de l'activitat econòmica i l'ocupació: potenciar l'activitat comercial dels barris amb diferents accions de suport i la realització d'actuacions en concertació amb els comerciants; afavorir el sorgiment de noves activitats econòmiques; descentralització dels serveis d'informació i orientació laboral i potenciació del Polígon Industrial Mata-Rocafonda.

5. Els nous espais per a l'oci, el lleure i l'associacionisme: entre aquests destaca la construcció del nou Centre Cívic; del Parc de Rocafonda; del CAP; del Centre d'Iniciatives Juvenils; i preveu els futurs usos de l'Escorxador i altres equipaments que es considerin necessaris.

6. Bon govern urbà i participació ciutadana: mesures destinades a impulsar el teixit associatiu; disseny d'un pla de participació i de comunicació; el projecte Consensus de participació i consulta ciutadana a través d'Internet; la definició d'un observatori social i una proposta organitzativa innovadora.

02.3

QUÈ HEM FET? ACTUACIONS 2000 - 2002

El Pla integral de Rocafonda- El Palau des de la seva posada en marxa l'any 2000 ha fet possible una sèrie d'actuacions, algunes d'elles específiques i d'altres, o bé ja es portaven a terme o es tracta d'accions que es realitzen per al conjunt de la ciutat de Mataró. Des del Pla integral, però, s'han volgut especificar i quantificar per al territori de Rocafonda i El Palau, intentant englobar totes les actuacions que es realitzen en aquests dos barris de la ciutat.

Millorem els espais públics

Dins de les actuacions realitzades durant aquest període 2000-2002 cal destacar:

L'aprovació del projecte de millora del medi ambient urbà presentat als fons de cohesió de la Unió Europea, que ha suposat una aportació per part dels fons europeus del 80% del cost del projecte, un total de 5.213.335 euros.

Amb aquests recursos i els aportats per l'Ajuntament de Mataró s'ha realitzat:

◆ La reforma dels eixos interiors: Pablo Picasso, Poeta Punsola, Mèxic, Santiago Rusiñol, on s'han eixamplat les voreres; República Dominicana, Alfonsa Cavín que s'han

convertit en carrers de prioritat per als vianants; i la plaça Rocafonda que s'ha reformat per complet atès que s'hi ha construït un aparcament.

◆ Les actuacions en els eixos perimetrals es duran a terme en els anys propers, però durant el passat 2002 es va procedir a la redacció de projectes de la rotonda de la carretera de Mata, el soterrament de línies elèctriques i quatre propostes de traçat del vial de la riera de Sant Simó.

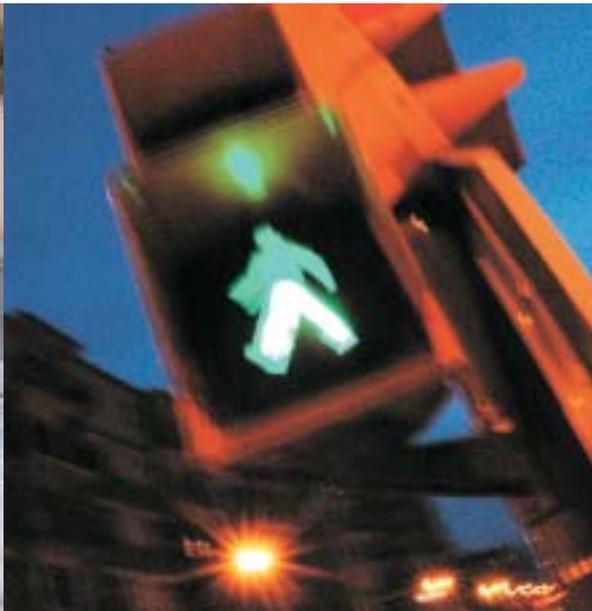
◆ Per últim, pel que fa a la mobilitat, s'ha construït l'aparcament de la plaça Rocafonda i s'han habilitat places de rotació amb disc horari als eixos principals del barri, per tal d'afavorir l'accés dels ciutadans i ciutadanes als serveis i al comerç del barri. Aquestes dues actuacions s'emmarquen, també, en el Pla de mobilitat urbana de l'Ajuntament de Mataró.

A la vegada, en l'àmbit de la mobilitat, també s'ha realitzat, d'una banda, una campanya de potenciació del transport públic amb l'aplicació de la integració tarifària i la instal·lació de plataformes d'accés als autobusos; i d'altra banda s'ha treballat

en el condicionament per a vianants dels itineraris preferents, és a dir, s'ha millorat la senyalització informativa, les cruïlles semafòriques i instal·lació de passos de ressalt en aquelles vies que es consideren d'ús preferent per a vianants, atès que són eixos principals de comunicació dins de la ciutat.

D'altra banda, s'ha procedit al soterrament de contenidors en les vies principals del barri, fet que afavoreix a la recollida i tractament de la brossa i la neteja viària, mentre es continua realitzant el servei habitual de recollida de voluminosos i les campanyes de recollida selectiva.

La millora dels carrers dels barris es complementa amb la tasca regular de manteniment i reposició de paviments i voreres, tasques de jardineria i millora de l'enllumenat. Durant aquests dos anys s'han realitzat accions de millora en l'asfaltat del carrer Alfons X amb la cruïlla amb la carretera de Mata, a més de les actuacions de millora de voreres i enllumenat en les vies que han estat objecte de reforma.

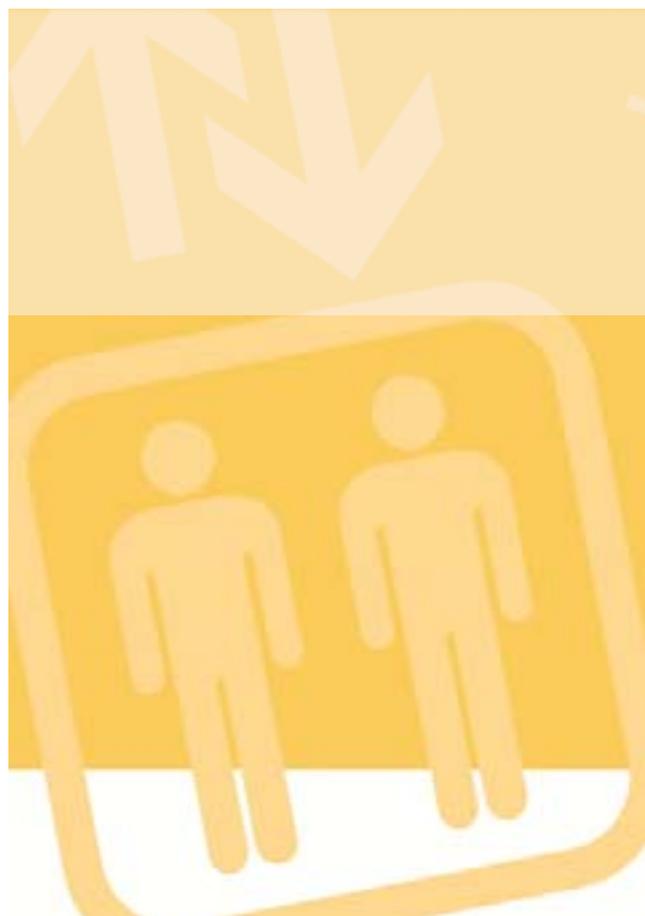
Millorem els espais públics

Mil·lorem els habitatges

Les accions vinculades a la rehabilitació d'habitatges han estat portades a terme per l'Oficina mixta de rehabilitació, des d'on s'han tramitat un total de 40 actuacions (7 edificis al 2000; 14 al 2001 i 19 al 2002), fet que indica un augment de l'interès de les comunitats de propietaris per adequar i millorar els seus edificis.

Per a potenciar les actuacions en aquest àmbit l'Ajuntament de Mataró va crear a finals de 2002 una nova societat municipal: PROHABITATGE MATARÓ, que porta a terme totes les accions vinculades en l'habitatge i té una presència específica als barris de El Palau i Rocafonda.

La posada en marxa de Prohabitatge Mataró ha de permetre articular tot un conjunt de mesures per tal d'impulsar la rehabilitació total o parcial d'edificis d'habitatges, i donar suport a les comunitats de veïns interessades a millorar les condicions dels seus habitatges, com són:

Mil·lorem els habitatges

- ◆ Facilitant dictàmens gratuïts de l'estat de l'edifici.
- ◆ Assessorant els tràmits a efectuar en cas d'haver de fer obres.
- ◆ Aconsellant en el moment de la contractació de tècnics i d'empreses constructores.
- ◆ Supervisant les obres que s'hagin de fer
- ◆ Tramitant els ajuts econòmics oficials, tant de la Generalitat com de l'Ajuntament.
- ◆ Promovent la col·locació d'ascensors per facilitar l'accessibilitat i augmentar el valor del pis, mitjançant una campanya d'estudis gratuïts sobre la possibilitat d'instal·lar ascensors als edificis d'habitatges que es realitza en col·laboració amb la UPC.

Finalment, Prohabitatge Mataró ha iniciat la negociació amb la Generalitat de Catalunya per a declarar Rocafonda i El Palau com a zona de rehabilitació "integral", fet que permetrà realitzar estudis gratuïts de l'estat dels edificis i obtenir majors ajuts econòmics per part de l'administració econòmica.

Per últim, cal destacar que PUMSA va adquirir al 2001 la nau industrial situada al carrer Gibraltar, els usos de la qual encara estan per definir.

Mil·lorem els serveis i els equipaments per l'oci, el lleure i les relacions socials

Des de juliol de 2001 tots aquells veïns i veïnes de Rocafonda i El Palau que requereixen una atenció social específica, gent gran, joves, població nouvinguda, etc., poden adreçar-se al serveis d'Atenció Social Primària (UBASP).

Al juliol de 2001, també es posa en funcionament el nou Centre d'Iniciatives Juvenils, adreçat a tots aquells i aquelles adolescents i joves de Rocafonda i El Palau que volen realitzar activitats diverses durant l'horari extraescolar. Compta amb una aula d'estudi, una sala d'ordinadors i una sala de jocs i ludoteca.

A Rocafonda i El Palau s'aposta per una policia de proximitat com és el policia de barri. Als barris hi ha dos agents que realitzen aquesta tasca i mantenen una relació estreta i de confiança amb els ciutadans i ciutadanes.

Durant l'any 2002, i prèviament al seu trasllat a les noves instal·lacions de la ronda Pintor Estrany, el personal del Centre d'Atenció Primària ha realitzat el procés de canvi del model de gestió sanitària, que afavoreix la incorporació de nous professionals i agilitza els tràmits mitjançant els historials mèdics.

La primavera de 2002 l'Ajuntament de Mataró va signar un conveni de col·laboració amb l'Associació Cultural Musulmana Al Ouahda per garantir la integració de la població nouvinguda i millorar les condicions de la seu i l'oratori de l'entitat que s'ha traslladat als baixos del local de la Creu Roja, situat al Polígon Mata – Rocafonda, en règim de lloguer.

L'any 2002 es va posar en marxa el projecte Connexió Social que pretén apropar les noves tecnologies a la població de la ciutat. Així a Rocafonda i El Palau s'han instal·lat tres punts d'accés a Internet gratuït i s'han realitzat cursos d'iniciació a la informàtica per a la ciutadania i les entitats.

Des de l'any 2002 l'Escola d'Adults de Can Noé ha esdevingut l'única escola d'adults municipal de la ciutat, fet que ha comportat un augment de les activitats i de l'oferta formativa per a la ciutadania.

Des de l'Ajuntament durant aquest període 2000-2002 també s'ha recolzat la realització d'activitats socioculturals per part de les diferents entitats dels barris com: les festes dels barris, els actes del dia de la dona treballadora, els actes lligats a les festes de Nadal, etc.

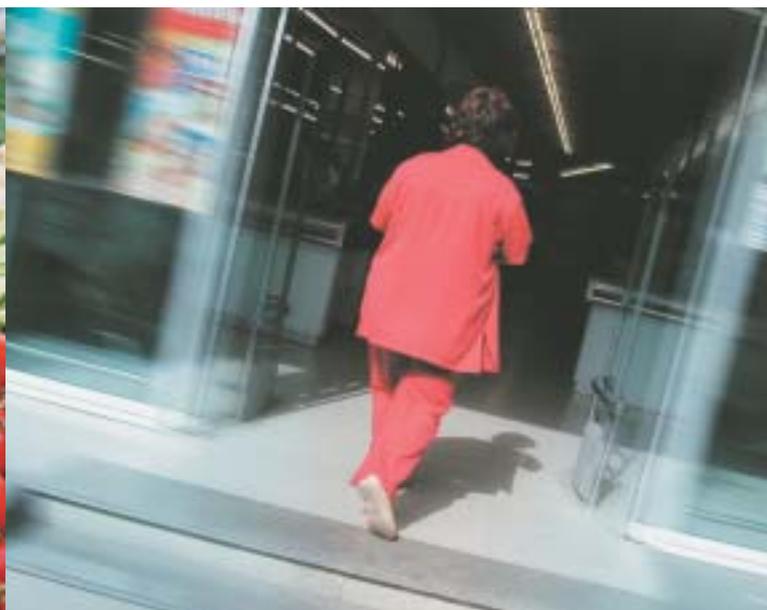
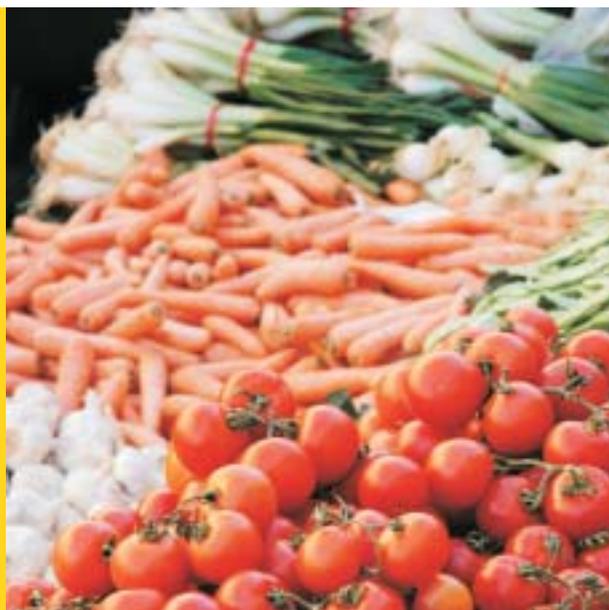
Mil·lorem els serveis i els equipaments per l'oci, el lleure i les relacions socials

Millorem el comerç i l'economia del barri

Des de 2001 s'ha posat en marxa el Pla de revitalització i dinamització del comerç de Rocafonda per tal que s'adaptin als nous comportaments de consum i creixement de la competència, aconseguint un comerç flexible i capaç d'adequar-se a la realitat i als nous hàbits de consum. Al respecte es va crear una nova imatge de marca per als establiments de la zona: "Comerç Rocafonda".

Al juliol de 2002 es va signar el conveni de col·laboració entre l'Institut Municipal de Promoció Econòmica i l'Associació d'Empresaris del Polígon Mata- Rocafonda per realitzar actuacions de millora i adequació de l'espai industrial del polígon, en funció dels nous requeriments i les noves necessitats de l'activitat econòmica.

Altres línies d'actuació: descentralització del servei d'assessorament laboral, excepció de l'IAE (impost d'activitats econòmiques) per obres als comerços situats als carrers Picasso, Mèxic i Poeta Punsola).

Millorem el comerç i l'economia del barri

Mil·lorem els equipaments del barri

El juliol de 2001 va entrar en funcionament la cinquena Unitat Bàsica d'Atenció Social Primària (UBASP) a Mataró i el nou Centre d'Iniciatives Juvenils de Rocafonda-El Palau. L'hivern de 2001 l'Institut de Promoció Econòmica de Mataró (IMPEM) va traslladar-se a un nou edifici situat al barri del Palau, dotant així al barri d'un equipament de ciutat.

Al novembre de 2002 es va posar en funcionament l'Oficina del Pla integral de Rocafonda-El Palau, situada al carrer Blai Parera número 6.

La primavera de 2003 s'inaugura el nou Centre Cívic de Rocafonda-El Palau, amb instal·lacions més modernes i funcionals que agruparà diversos serveis per als ciutadans i ciutadanes.

L'estiu de 2003 es previst que es posi en funcionament el nou Centre d'Assistència Primària (CAP) que donarà servei a més de 15.000 usuaris i substituirà al centre situat a l'avinguda Perú.

Mil·lorem els equipaments del barri

ENTITATS QUE PARTICIPEN EN EL PLA INTEGRAL

AMPA i Claustre CEIP Germanes Bertomeu	Colòmbia, 15 - 08304 - Mataró
AMPA i Claustre CEIP Rocafonda	Tàrrega, 41 - 08304 - Mataró
AMPA i Claustre CEIP Àngela Bransuela	Rda. Sant Oleguer, 76 - 08304 - Mataró
AMPA i Claustre CEIP Vista Alegre	Rda. Sant Oleguer, 91 - 08304 - Mataró
AMPA i Claustre CEIP Menéndez y Pelayo	Rocafonda, 20 - 08304 - Mataró
AMPA i Claustre Escola Bressol Rocafonda	Santiago Rusiñol, 1-2 - 08304 - Mataró
Associació Cultural La Armonia	Energia, 6-8, sòtan - 08304 - Mataró
Associació Cultural Musulmana Al Ouahda	Poeta Josep Punsola, 45-47 - 08304 - Mataró
Associació d'Alumnes de l'Escola Municipals d'Adults de Can Noé	Poeta Josep Punsola, 45-47 - 08304 - Mataró
Associació de Comerciants i Serveis de Rocafonda	Poeta Josep Punsola, 45-47 - 08304 - Mataró
Associació de Veïns de El Palau	Siete Partidas, 54-56, bxos - 08304 - Mataró
Associació de Veïns de Rocafonda-Esperança i Ciutat Jardí	Poeta Josep Punsola, 45-47 - 08304 - Mataró
Associació d'Empresaris Polígon Industrial Mata-Rocafonda	Generes de punt, 6 - 08304 - Mataró
Casa Cultural Sabor Andaluz	Vapor Gordils, 7 - 08304 - Mataró
Centre d'Acolliment per a africans Sant Pau	Madern i Clariana, 8 - 08304 - Mataró
Club Petanca Roca'81	República Argentina, 42, 1r 1a - 08304 - Mataró
Escola Municipal d'Adults de Can Noé	Mèxic, 34 - 08304 - Mataró
U.D. El Palau	Madern i Clariana, 17-19, 1r 1a - 08304 - Mataró
U.D. Rocafonda	Rda. Pintor Rafael Estrany - 08304 - Mataró
Associació per al lleure Amalgama	Siete Partidas, 54-56 - 08304 - Mataró
Associació Llibre Viu	Poeta Josep Punsola, 38 - 08304 - Mataró

Millorem el conjunt associatiu i les relacions socials.

Millorem amb la participació dels veïns i les veïnes

Millorem el conjunt associatiu i les relacions socials

Edició de la revista “Viure a Rocafonda”, editada per l’Associació de Veïns de Rocafonda-l’Esperança i Ciutat Jardí i l’Associació de Comerciants de Rocafonda, per tal de difondre les notícies del barri i donar a conèixer les activitats que es realitzen.

Des de l’any 2002 es realitza una tasca de dinamització de les entitats del barri del Palau per tal d’enfortir el teixit associatiu del barri afavorint a la col·laboració entre entitats.

Millorem amb la participació dels veïns i les veïnes

Participació comunitària de la ciutadania i els agents socials i econòmics en el procés de millorar del barri mitjançant la posada en marxa des de 2002 del Pla de participació de Rocafonda i El Palau.

Aplicació del programa Consensus com a eina d’informació, participació i consulta ciutadana a través d’Internet.

EL PLA INTEGRAL, UNA NOVA FORMA DE TREBALLAR

Les característiques dels barris de Rocafonda i El Palau posen de manifest que cap dels dos tenen un perfil singular, tot al contrari, ja que a la majoria de ciutats catalanes i de la resta de l'Estat podem trobar zones que aconsegueixen els mateixos trets definitoris.

El Pla integral de Rocafonda i El Palau vol incidir fonamentalment en la millora i transformació d'aquests barris a través d'una experiència innovadora en la forma de vertebrar la seva organització, situant Mataró a l'avantguarda dels models de gestió i participació.

Com a prova pilot s'està actuant en aquest sector situat al nord-est de la ciutat amb l'objectiu de treballar per la cohesió social i territorial d'ambdós barris, però a la vegada de Mataró en general. Tot això a partir de la intervenció i de la recerca de nous instruments que vertebrin de forma global les diferents actuacions, amb propostes integrals per al desenvolupament urbà, tenint en compte les característiques pròpies dels barris i propiciant la participació ciutadana i la concertació.

03.1

LA PARTICIPACIÓ CIUTADANA

Tal com hem pogut comprovar, tot el procés de disseny i elaboració del Pla integral s'ha caracteritzat per la implicació i participació de tots els agents implicats en el territori: polítics, tècnics i tècniques municipals, entitats i associacions, i ciutadans i ciutadanes del barris de Rocafonda i El Palau. Ha estat, per tant, des de la seva concepció un projecte caracteritzat per la participació i elaborat des del consens.

Aquesta filosofia, però, ha estat i està present en molts altres aspectes del projecte i de maneres diverses, però en podem distingir dues de principals:

- d'una banda l'ús de metodologies participatives emmarcades el Pla de participació comunitària
- i d'altra banda la celebració d'assemblees en torn d'accions determinades i la creació de comissions de seguiment d'actuacions municipals.

PLA DE PARTICIPACIÓ COMUNITÀRIA

El Pla de participació va néixer l'objectiu d'afavorir la participació ciutadana en les relacions que s'estableixen entre els diferents agents socials, a la vegada que s'endegava un procés d'aprenentatge conjunt entre ciutadans i ciutadanes, entitats i Ajuntament que ens porti a dinàmiques més participatives en els processos de diagnòstic – prioritació – disseny – implementació - avaluació.

El procés del Pla de participació té el seu punt de partida al 25 de maig de 2002, en què es celebrà una sessió oberta de presentació. Fruit d'aquesta presentació es conformà el Grup Promotor del Pla, format per 10 veïns i veïnes que voluntàriament es van oferir a col·laborar en les activitats del Pla.

Aquest és un grup actiu amb un important paper de suport a l'equip comunitari i a l'equip d'experts que dirigeix el procés.

Durant l'any s'han celebrat dos tallers de participació basats en la metodologia DAFO:

1. El 16 i 17 de Juliol de 2002 va celebrar-se el taller de debat **Com millorem la xarxa d'equipaments?**. Es tractava de reflexionar i discutir diferents aspectes que actualment conformen aquests barris en el tema dels equipaments i treballar conjuntament polítics, tècnics i professionals, entitats i ciutadans no associats propostes de futur per una zona propera destinada a equipaments i la xarxa d'equipaments dels barris en general.

Els objectius del Taller van ser:

- ◆ Identificar quina és la percepció que diferents grups que viuen i/o treballen als barris tenen respecte a l'estat i la necessitat d'equipaments als barris de Rocafonda i El Palau.
- ◆ Sobre la base dels punts forts i els punts febles detectats, debatre propostes concretes per la zona destinada a equipaments i als barris en general.

En el Taller van participar un total de 35 persones, dividides en quatre grups de debat més operatius moderats per un equip de tècnics externs al procés. La seva funció va ser

garantir la utilització d'una metodologia que va permetre als participants, en un curt espai de temps, debatre i arribar a acords i resultats concrets.

Les cinc propostes d'actuació més valorades van ser:

1. L'escorxador seria adequat per una **biblioteca** que ofereixi i fomenti diferents serveis:

- ◆ Consulta i estudi
- ◆ Accés a noves tecnologies
- ◆ Sala d'actes, conferències...

2. **Escoles Bressol:**

- ◆ Fer-ne una de nova a la zona del Palau.
- ◆ Traslladar l'actual a un altre lloc del barri per ampliar l'escola d'adults.

3. El Triangle pot donar cabuda a una **zona esportiva**; amb un pavelló cobert, zones verdes i un aparcament soterrat.

4. **Escola bressol municipal** al Palau.

5. Ampliar l'oferta formativa de l'**Escola d'Adults**, per a atendre noves necessitats i millorar les instal·lacions.

2. Els dies 29 i 30 de novembre de 2002 es va celebrar el segon taller de participació "**Com volem el barri?**", tractava fonamentalment el futur dels barris de Rocafonda i El Palau. Van participar un total de 36 persones entre els quals es trobaven polítics, tècnics, professionals, membres d'entitats i ciutadans i ciutadanes no associats.

Les propostes d'actuació presentades a plenari i que van rebre millor valoració van ésser:

1. **Equipament Multifuncional per a la gent jove**

Es proposa com un espai on s'imparteixi formació no reglada (idiomes, informàtica i Tecnologies de la Informació i la Comunicació –TIC-...), i es facin activitats i projectes lúdics i culturals.

2. **Aparcaments públics**

La proposta mira de conjugar l'adequació que s'està duent a terme dels carrers a l'ús dels vianants, que implica

l'ampliació i millora de les voreres i la reducció de la superfície de trànsit, amb l'existència d'un parc de cotxes força important als carrers. A més, les carències constructives i de serveis dels edificis del barri fan que aquests, molt sovint, no disposin d'aparcament propi, el que fa més urgent encara la construcció d'aparcaments públics a preus assequibles (plaça Joan XXIII – triangle Plaça Turó de Mata).

3. **Escola Bressol Municipal a El Palau**

Hi ha una necessitat de places d'escola bressol al barri per a permetre la conciliació entre treball i família. La proposta es fa plantejant facilitats per a que els joves no marxin, i evitar l'envelliment de la població que preocupa al barri. Es proposa com una necessitat al Palau, on no hi ha cap, mentre que a Rocafonda ja ni hi ha una. A més, es proposa que l'escola bressol de Rocafonda amplii el nombre de places si la demanda desbordés l'oferta, tot i haver-hi Escola Bressol al Palau.

4. **Entre tots fem el barri, coneguem-nos**

Rocafonda i El Palau, són dos barris amb un important flux intercultural, tant per part dels veïns i veïnes que van arribar en les últimes dècades com els i les que estan arribant en

els últims anys. Aquesta proposta pretén ressaltar la importància de crear espais de relació perquè els veïns del barri es puguin conèixer. Aquest espai de relació es vertebraria sobre l'eix cultural i prendria el carrer com a punt bàsic d'actuació. A més es fomentaria una participació dels diferents col·lectius culturals ja des de el moment de l'organització de les diferents activitats.

Aquesta proposta implicaria la participació de les Associacions de Veïns i Veïnes, les Associacions d'Immigrants, l'Àrea de Cultura de l'Ajuntament, el Centre Cívic, etc.

5. Rehabilitació dels habitatges

Atès el context de forta especulació en què van ser construïts els habitatges dels barris, ens trobem amb uns pisos de baixa qualitat, tant pel que fa a la pròpia estructura dels blocs com als seus serveis, mancances que a més s'han fet més paleses per l'envelliment dels seus habitants. Es per això que es proposa la instal·lació d'ascensors (fins i tot per l'exterior en cas de necessitat) i l'adequació funcional (rampes) i de serveis, així com la rehabilitació interior d'habitatges.

ALTRES ACCIONS PARTICIPATIVES

03.1.2

Podem considerar que les accions que es descriuen en aquest apartat són de caire més informal que aquelles que s'emmarquen en el Pla de participació, però són d'especial importància ja que posen de manifest com el procés d'aprenentatge entorn a la participació arrela entre els diferents agents del territori: ciutadans i ciutadanes, tècnics i tècniques municipals, associacions i polítics.

Així doncs cal destacar que a l'hora d'endegar diferents accions vinculades al Pla integral s'ha volgut conèixer l'opinió del veïns i veïnes afectades introduint modificacions en els projectes per arribar al consens desitjat.

D'altra banda, a llarg de l'any 2002 s'han constituït dues comissions de seguiment d'actuacions municipals concretes formades per veïns i veïnes, comerciants i professionals del barri.

Al febrer de 2002 es va conformar la comissió de seguiment de zones blaves per tal d'articular les queixes dels veïns i

veïnes causades per la implantació d'aquest servei al barri. Fruit del treball d'aquesta comissió amb els responsables municipals corresponents, s'ha pogut adequar la necessitat d'un aparcament de rotació al barri tenint en compte la voluntat de la ciutadania, mitjançant l'establiment de zones d'aparcament amb disc horari.

Al juny de 2002 es va constituir la comissió de seguiment d'obres que ha treballat conjuntament amb els tècnics i les tècniques municipals en la presa de decisions pel que fa al calendari i execució de les obres de reforma urbana realitzades al llarg d'aquest any al barri de Rocafonda. Ha estat una experiència de coordinació que ha satisfet a la ciutadania i als professionals de l'Ajuntament i que ha permès, dins del possible, una bona convivència entre l'activitat diària del barri i les obres realitzades.

MODEL ORGANIZATIU

L'Ajuntament de Mataró es troba immers en un procés de transformació organitzativa, fruit de la necessitat d'adequar els instruments que permeten la prestació dels serveis a les noves necessitats i demandes dels ciutadans i les ciutadanes, en el entorn actual.

La definició i concreció del Pla integral de Rocafonda-El Palau, per tant, requereix de la vertebració d'uns mecanismes organitzatius que permetin dotar-nos de les eines adequades per a assolir els objectius previstos al Pla integral.

Així doncs, l'actuació que es desenvolupa respon a un plantejament experimental de treball integral i integrador que es focalitza en un àmbit territorial determinat. Es pretén fomentar i implantar el treball en xarxa, de manera que la suma d'esforços dels diferents membres distribuïts en el territori serveixi per a rendibilitzar els recursos i compartir els objectius, establint, així, un sistema de relacions on compartir informació, experiències i recursos.

El Pla integral de Rocafonda – El Palau està integrat pels següents òrgans de direcció i de gestió:

- ◆ Consell del Pla integral de Rocafonda.
- ◆ Comissió tècnica Municipal Pla integral.
- ◆ Taula d'Entitats

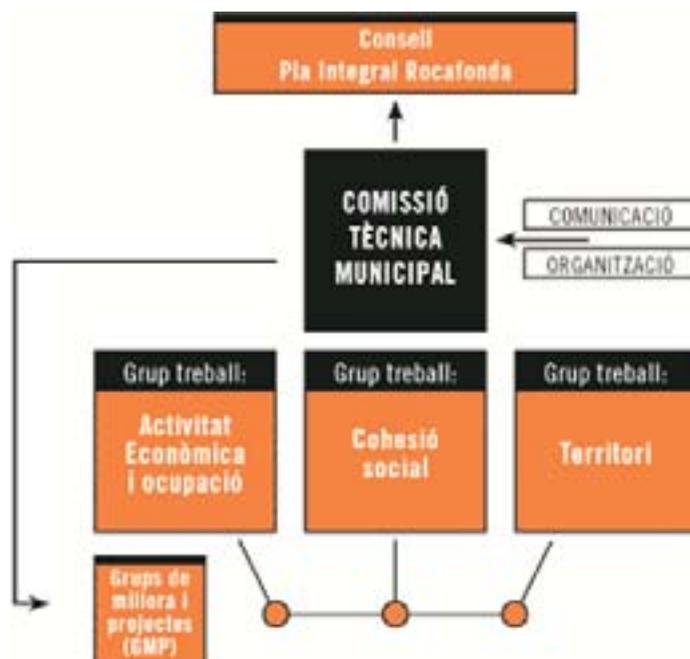
Consell del Pla Integral

Aquest és l'òrgan que s'encarrega de l'organització i tutorització del conjunt de programes i accions emmarcats al Pla integral i està format pels representats de tots els grups municipals, associacions de veïns, taula d'entitats i el Comissionat del Pla designat per l'Ajuntament.

Des de la seva constitució a l'abril de 2002, s'han celebrat vuit reunions del Consell on s'han consensuat les propostes d'actuació i s'ha realitzat el seguiment de les mateixes.

Comissió Tècnica Municipal

Aquesta comissió és l'estructura de coordinació interna que ha de permetre la transmissió de la informació rellevant que afavoreixia l'optimització dels recursos utilitzats. La Comissió està constituïda per tres grups de treball que es corresponen amb els tres objectius del Pla Integral: territori, activitat econòmica i cohesió social.

Al llarg de 2002, s'ha treballat intensament amb els diferents grups de treball per tal de poder conèixer quines actuacions es portaven a terme a Rocafonda i El Palau i dissenyar un sistema de seguiment d'aquestes, de manera que s'afavoreixi l'intercanvi d'informació entre els diferents departaments municipals i la seva coordinació interna i amb la ciutadania. Al 30 de maig de 2002 es va celebrar la primera jornada de tècnics de Rocafonda i El Palau, on es van reunir els diferents professionals que treballen en el territori per conèixer millor el Pla integral de Rocafonda-El Palau i la seva implicació en aquest, ja que són punts de comunicació i intervenció entre la ciutadania i l'administració.

La taula d'entitats

La Taula d'Entitats agrupa al conjunt d'associacions i entitats que operen als barris de Rocafonda i El Palau. Formen part d'aquesta taula, a més de les associacions de veïns, entitats esportives, culturals, juvenils, educatives, comercials, de pares i mares, etc.

La Taula d'Entitats és un punt de referència important com element de consens, treball, cooperació, debat i reflexió entre les pròpies entitats i amb l'Ajuntament.

COL·LABOREN:

FONS SOCIAL EUROPEU

CRÈDITS:

Text

Equip tècnic del Pla integral Rocafonda-El Palau
(Antonio Merino i Gloria Brusati)

Josep Romero

Imatge

Jordi Gasull

Equip tècnic del Pla Integral Rocafonda-El Palau

Disseny gràfic

Clonica Networks

<http://www.clonica.net> • clonica@clonica.net

